

Z RATUSZEM TWARZĄ W TWARZ

Neorenesansowy budynek ratusza jest dominantą rynku już od lat 1888-1893, kiedy został wybudowany według projektu architekta wiedeńskiego Franza Neumanna. Data budowy jest umieszczona nad portalem wejściowym, ale jest to planowany rok dokończenia budowy – tzn. rok 1892, terminu tego nie udało się dotrzymać. Nad datą jest umieszczony **masywny relief** autorstwa Theodora Friedla, **przedstawiający założenie starego i nowego ratusza**. W lewej części – poświęconej pierwotnemu ratuszowi – widzimy budowniczego Markusa Spazia (trzyma w ręce model budowli), Katarzynę z Redernu (właścicielkę majątku, trzyma akt erekcyjny), typowo ubranego mieszczanina i ówczesnego starostę Hentschela. Pośrodku reliefu jest postać kobiety przedstawiająca miasto Liberec, w prawej części – dotyczy budowy obecnego ratusza – jest starosta Schücker, architekt Neumann (trzyma w ręce plany) i radny Felgenhauer. Nad reliefem jest **balkon balustradowy**, z którego przemawiały liczne wybitne osobistości – np. cesarz Franz Josef I, prezydent Edvard Beneš czy też prezydent Václav Havel. Nieco wyżej są **dwaj heraldowie**, którzy trzymają herb miasta i **zegar**, którego rogi zdobiją motywy księżycy i słońca.

Główną wieżę ratuszową (65 metrów) zdołał kiedyś na szczycie miedziany rycerz – symbol ochrony praw miejskich, który został usunięty w 1952 roku i umieszczony w Muzeum Północnoczeskim. Rycerza zastąpiła czerwona gwiazda, usunięta w 1989 roku a od 1990 roku na szczycie znajduje się symbol Republiki Czeskiej – lew. Ale nawet lwa już dziś nie można zobaczyć, ponieważ został zdjęty i jest prawdopodobne, że wieża doczeka się swojego pierwotnego wyglądu, kiedy na szczyt powróci kopia oryginalnego rycerza. Na prawo od wejścia pod oknami jest umocowana **stylizowana gaśienica czołgu z brązu** – wymowna pamiątka interwencji wojsk Układu Warszawskiego w 1968 roku. Na poszczególnych częściach gaśienicy są wyryte nazwiska 9 osób, które zostały zabite w Libercu. Również **tylną część budynku zdobiją 3 reliefy** – według projektu T. Friedla. Lewy relief symbolizuje produkcję tekstylną w mieście, środkowy przedstawia składanie hołdu przez mieszczan miastu Liberec a na prawym można rozpoznać kontakty handlowe Liberca ze światem.

ZA PIĘKNEM WNETRZ RATUSZA

Z zewnątrz ratusz stwarza bardzo imponujące wrażenie. We wnętrzach przeważa romantyczny historyzm i **doskonała jakość prac rzemiosła artystycznego**. Po marmurowych schodach gość wchodzi na pierwsze piętro, gdzie wprost przed nim jest pięknie malowane okno przedstawiające **kobietę ze snopem zboża – dar stowarzyszenia piekarzy**. Drugie piętro zdobią następne malowane okna. Środkowe jest darem fabrykanta barona Liebiega – przedstawia **personifikację Liberca** (kobieta trzymająca herb miasta na tarczy). Po bokach są wyobrażenia rolnictwa i rycerstwa. Sufit nad schodami zdobi obraz autora wiedeńskiego i malarza fresków w bazylice Hejnice Andreasa Grolla, chodzi o alegorię **symbolizującą Liberec i rozwój handlu z materiałami**. Na bocznych obrazach są grupy aniołków, po prawej stronie niosą znak monarchii Austro-węgierskiej, po lewej herb miasta Liberec. W niszach nad schodami są **popiersia** pisarki Bożeny Němcovej, która w Libercu jakiś czas mieszkała oraz Karla Vacka, znanego kompozytora i rodaka z Liberca.

W korytarzu na drugim piętrze są cztery witryny. Pierwsza z nich przedstawia nam **libereckich starostów i burmistrzów** z datami ich działalności w mieście. Druga witryna jest poświęcona wspomnieniu **pierwotnego ratusza** z roku 1603, który zdołał rynek aż do 1893 roku i dopiero po wybudowaniu nowego ratusza został zburzony. W trzeciej witrynie są przedstawione **trzy projekty nowego budynku**, wraz ze zrealizowanym projektem. Ostatnią witrynę zdobiją **fotografie Sali ceremonialnej i przyległych saloników**.

Na drugim piętrze do dziś są zachowane pomieszczenia reprezentacyjne, z których najpiękniejszą salą jest tzw. **sala ceremonialna**. Tu odbywają się uroczystości, witanie są nowi obywatele miasta, są wręczane najróżniejsze wyróżnienia-medale, odznaczenia itd. Dzięki wyjątkowej akustyce w tym pomieszczeniu odbywają się koncerty organowe i kameralne oraz ceremonie ślubne. Cała sala jest bogato zdobiona, ściany pokrywa boazeria drewniana (wykonana w Wiedniu przez firmę Carla Rogenhofera). Podziw wzbudza olbrzymi mosiężny, ważący 450 kg zyrandol przywieziony z Berlina. Nad nim jest malowidło

przedstawiające **zwycięstwo prawdy nad siłami ciemna** wiedeńskiego malarza Andreasa Grolla. Po lewej stronie Sali jest 6 witraży szklanych, wykonanych w miejscowości Česká Skalica koło Nového Boru w warsztacie szklarskim Karla Melzera. **Witraże symbolizują Naukę, Sztukę, Stan kupiecki, Przemysł, Handel i Administrację miejską**. Z przodu nad portalem jest **drewniane rzeźba alegoryczna**, wykonana w szkole w tyrolskim Groden pod nadzorem rzeźbiarza Ferdinanda Demetza. Największa postać pośrodku przedstawia znów miasto Liberec, po lewej stronie jest przedstawiona pomoc biednym i chorym, po prawej stronie przemysł, handel i majątek. Naprzeciwko szklanych witraży jest **balkon**, na którym są umieszczone organy, służące jako akompaniament podczas najróżniejszych uroczystych okazji.

Do Sali ceremonialnej należą też **dwa saloniki**, które służą zwłaszcza dla nowożeńców przed obrzędem oraz do prowadzenia rozmów z oficjalnymi gośćmi. Duże szklane okno pośrodku przedstawia ratusz liberecki i zostało również wykonane w miejscowości Česká Skalice. Postać, która trzyma w rękach budynek starego ratusza, znów przedstawia miasto Liberec.

Na drugim piętrze są jeszcze następne interesujące **malowane okna** – dary tutejszych stowarzyszeń. Jedno przedstawia popiersie cesarza Josefa II, drugie średniowiecznego śpiewaka.

Wielu zwiedzających korzysta też z możliwości obejrzenia **widoku z wieży ratuszowej**, która jest, w ramach zwiedzania, dostępna w miesiącach letnich. Jest stąd ciekawy widok na centrum miasta. Wchodząc na wieżę zwiedzający może dokładnie obejrzyć mechanizm zegara ratuszowego. Swój urok ma też z pewnością strych ratusza, który jest w pewnym sensie przeciwieństwem bogato zdobionych wnętrz.

Chociaż liberecki ratusz obchodził w 2003 roku już 110 lat swojego istnienia, pozostaje **jednym z najcenniejszych klejnotów architektury miasta pod Ještědem**.

WSPOMNIENIE „STAREGO“ RATUSZA

Budowę starego ratusza rozpoczęto w 1603 roku według planów włoskiego mistrza **Marcusa Antonia Spazia**. Był to drugi kamienny budynek w mieście (pierwszym był kościół św. Antoniego). Ratusz był jednopiętrowym budynkiem z dachem z gontów i charakterystyczną ośmiokątną wieżą z połączoną kopułą z chorągwią. Interesujące jest, że wieża nie miała własnych fundamentów, ale spoczywała tylko na sklepieniu parteru. To jest również uważane za przyczynę, dla której musiała być kilkakrotnie remontowana a po uderzeniu pioruna 22.5.1801, który zapalił wieżę, górna część musiano wybudować od nowa.

Na parterze znajdował się **wyszynk z jatkami i sklepikami z pieczywem** miejscowych kupców. W 1704 przybyła tu jeszcze pięknie kuta waga publiczna, która niestety stała się obiektem wielu skarg. Zresztą nie ma się czemu dziwić, ponieważ np. piaskowcowe odważniki ważyły w słoneczną pogodę mniej, niż w czasie deszczu, kiedy namokły i były cięższe. Podziemia służyły jako **magazyn piwa i wina**, najgłębiej była **katownia**. Na pierwszym piętrze ratusza miała siedzibę **administracja miasta** – była tu duża sala, sala obrad i mniejsze pomieszczenie, w którym były ułożone przywileje miejskie. Jak widać, ratusz nie był tylko siedzibą urzędników, ale odbywały się tu też większe uroczystości, dwa pomieszczenia wynajęły cechy płócienników i sukienników, na strychu przechowywano siano itp.

Pierwotny ratusz służył miastu prawie trzy wieki, dlatego mieszkańcom bardzo przyrósł do serca. Nic też dziwnego, że chcieli zachować wspomnienie o nim, chociaż musiał ustąpić nowemu. Dlatego też po mieście jest rozsianych **wiele pamiątek o jego pięknie**: Kopia wieży starego ratusza jest częścią budynku Muzeum północnoczeskiego, w którym są też zachowane portrety rodów Redern i Gallas, które pierwotnie wisiały na ścianach starego ratusza a w stałej ekspozycji jest też wspomniana waga. Na rynku znajduje się kamień z datą z brązu 1603 oraz ciemniejszy bruk wyznaczający kontur ratusza. Nowy ratusz zdobi dzwon, który zdjęto z wieży starego ratusza oraz piękny witraż z jego motywem.

MIEJSKIE CENTRUM INFORMACYJNE

nám. Dr. E. Beneše 1, 460 59 Liberec 1
Tel.: +420 485 101 709, Faks: +420 485 243 589
E-mail: mic@infolbc.cz, <http://www.infolbc.cz>
pn-pt: 8.30-18.00 / so: 9.30-12.30

OFERUJEMY INFORMACJE O:

LIBERCU I REGIONIE
SIEDZIBIE FIREM, ORGANIZACJI I USŁUGACH
WŁACZNIE Z ZAKRESEM ICH DZIAŁALNOŚCI

PRZYRODNICZYCH HISTORYCZNYCH I
KULTUROWYCH ZABYTKACH

AKCJACH KULTUROWYCH I SPORTOWYCH

ROZKŁADACH JAZDY ŚRODKÓW
TRANSPORTU MIEJSKIEGO, KOLEI CZESKICH I
AUTOBUSÓW

SPRZEDAJEMY:

WEJŚCIÓWKI SIECI TICKETPRO
WEJŚCIÓWKI NA AKCJE LIBERECKIE
PLANY MIAST LIBEREC, JABLONEC N.N, PRAHA
MAPY TURYSTYCZNE I MAPY DLA
ROWERZYSTÓW

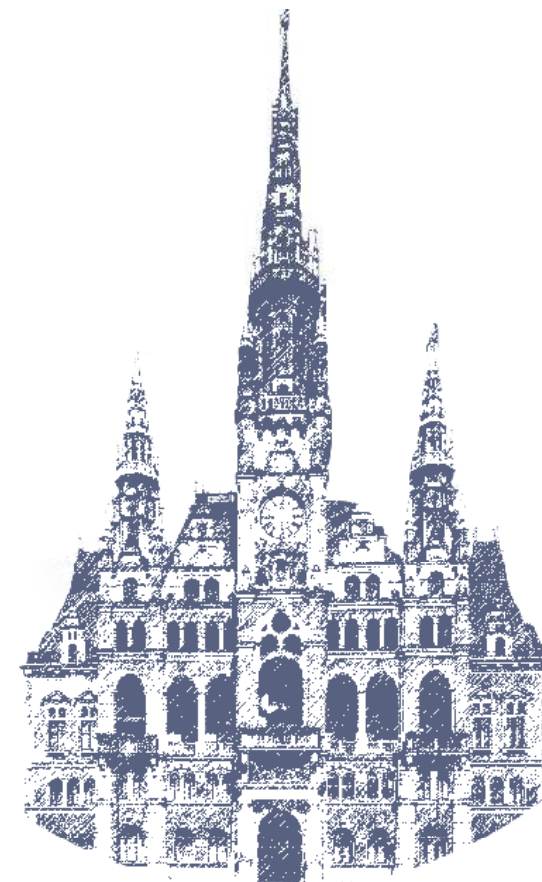
ATLASY SAMOCHODOWE CZR
PUBLIKACJE O LIBERCU, HISTORII MIASTA,
ZABYTKACH, CIEKAWOSTKACH I OKOLICI

WIDOKÓWKI Z TEMATYKĄ REGIONALNĄ
KASETY WIDEO
JEDNODNIOWE BILETY TURYSTYCZNE NA MHD

POŚREDNICZYMY W:

ZAKWATEROWANIU WE WSZYSTKICH
KATEGORIACH CENOWYCH
SŁUŻACH PRZEWODNICKICH

RATUSZ

**Reprezentacyjny budynek neorenesansowy
z lat 1888-1893 * projekt architekta
wiedeńskiego F. Neumanna * obecnie siedziba
urzędu miasta * bogato zdobione elewacje i
cenne witraże w oknach * wieża o wysokości
65 metrów * zwiedzanie wnętrza, sale
ceremonialne i wieże**